

Σκηνοθεσία: Γιάννης Βόγλης
Σκηνικά - κοστούμια: Τάσος Ζωγράφος
Μουσική: Βάσος Αργυρίδης
Χορογραφία: Μαρία Αλβανού
Παίζουν: Έλενα Ευσταθίου, Χρύσανθος Χρυσάνθου, Ανδρέας Βασιλείου, Ανδρέας Μελέκκης, Σμάραγδος Κλεοβούλου, Νικόλαεττα Πασχαλη, Χριστόφορος Χριστοφόρου, Νίκος Καλλής, Αντώνης Λαπηθιώτης.

Θα περιέγραφα την παράσταση της «Μαρίας Πενταγιώτισσας» του Μποστ από την ΕΘΑΛ σαν μια εικόνα, οι άκρες της οποίας είναι εντελώς, out of lows», όπου οι φιγούρες του «χορού» δε διακρίνονται μέσα σε ερασιτεχνική ομίχλη.

Όσο όμως προχωρά κανείς προς το κέντρο της εικόνας η σκηνική ατμόσφαιρα καθαρίζει οι φιγούρες γίνονται όλο και πιο ευδιάκριτες μέχρι που να φτάσουν το τέλειο... focus, την αδρότητα και την ακρίβεια του έντονου σχεδίου της κεντρικής ομάδας.

Είναι χαρακτηριστικό για πολλές παραγωγές της ΕΘΑΛ ο μικρός αριθμός των επαγγελματιών ηθοποιών που διαθέτει ο θίασος να μην θεωρείται ανασταλτικός

παράγοντας ρεπερτοριακές του επιλογές. Ίσως οι πολυπρόσωπες θεαματικές παραστάσεις να επιβάλλονται και από το λεμεσιανό κοινό με τη δηλωμένη του κλίση προς τα μουσικά, μαζικά και εύθυμα είδη θεαμάτων. Έργα με μικρό αριθμό προσώπων, που μπορούν βέβαια να ανήκουνε σ' όλο το δραματουργικό φάσμα, είναι κατά το πλείστο ψυχολογικά συμπλέγματα χαρακτήρων με δράση μάλλον εσωτερική. (Σίγουρα γενικόλογώ τρομερά διαχωρίζοντας έτσι το ρεπερτόριο του θιάσου). Πάντως τελευταία η ΕΘΑΛ προτιμά έργα που προεκτείνονται πέραν των επαγγελματιών ορίων σ' ότι αφορά το υποκριτικό δυναμικό. Προσωπικά πάντα πιότετα στον οριστικό διαχωρισμό του επαγγελματισμού και του ερασιτεχνισμού στην τέχνη, αλλά από τη στιγμή που κατανοεί κανείς τους λόγους αυτής της ανάμιξης των δυο στοιχείων (του επαγγελματικού και του ερασιτεχνικού), αρχίζει να τη δέχεται κιόλας σαν ένα από τους κανόνες του παιχνιδιού. Οπότε εκείνο που μετράει είναι το επαγγελματικό επίπεδο της

Μαρία Πενταγιώτισσα

παράστασης.

Στη «Μαρία Πενταγιώτισσα» στο κέντρο της παράστασης βρίσκονται φτιαγμένα από το σκηνοθέτη Γιάννη Βόγλη, τον ενδυματολόγο Τάσο Ζωγράφο και τη χορογράφο Μαρία Αλβανού ωραιότατα κλωύπια των βασικών ρόλων του έργου.

Και οι τρεις βασικοί συντελεστές έχουν αφομοιώσει πλήρως τη συνταγή του Μποστ της διαλυτικής γελοιοποίησης των αισθητικών, ιστορικών, ιδεολογικών προϊόντων, αλλιώς του ξεφουσκώματος της κάθε φούσκας.

Ο Αριστοφάνης των ημερών μας, ο Μποστ εντοπίζει και χρησιμοποιεί σαν υλικό για τις παρωδίες του το κιτς σ' όλα τα επίπεδα ιστορίας, λογοτεχνίας, μυθολογίας, πολιτικής, καθημερινότητας. Ο σκηνοθέτης Γιάννης Βόγλης κατάφερε το πιο σημαντικό σε μια θεατρική παράσταση Μποστικού έργου - να μην αλλοιώσει τη φύση του χιούμορ του. Τα στερεότυπα, για να διαλύονται με πέταλο, πρέπει να είναι με

ακρίβεια δοσμένα και πολύ αναγνωρίσιμα.

Έτσι το καλούπι της μορφής του εθνικόφρονου νέου για παράδειγμα, είναι τόσο ολοκληρωμένο σε σκηνοθετική ιδέα, κοστούμι, κίνηση, που από το νεαρό Χριστόφορο Χριστοφόρου απαιτείται λίγη προσπάθεια για τη συμπλήρωση του ρόλου. Αλλά στους ρόλους του Παπά, του Τσέλιγκα, του Τάσου ο Χρύσανθος Χρυσάνθου, ο Ανδρέας Βασιλείου κάνουν και τα σκηνοθετικά καλούπια να υπερχειλίσουν από το κεφάλτο παίξιμό τους.

Η Έλενα Ευσταθίου και ο Ανδρέας Μελέκκης στηρίζουν την κεντρική ομάδα, της οποίας ηγείται η επιβλητική Μαρία Πενταγιώτισσα - Αντώνης Λαπηθιώτης, που ούτε λεπτό δεν ξεχνά να «μας κάνει την όμορφη». Γενικά, στις τελευταίες δυο, νομίζω, παραγωγές ο θίασος παρουσιάζεται με ανεβασμένο το ηθικό και κάνει τη δουλειά του με ευχαρίστηση. Μόνο έτσι μπορούν να φτιάξουν το όμορφο φινάλε όπου χειροκροτήσαμε

ηθοποιούς, χορογράφο και συνθέτη. Ο Βάσος Αργυρίδης μουσική όχι μόνο ωραία από μόνη της, αλλά και γεμάτη μουσικό χιούμορ όμοια με εκείνα του συγγραφέα.

Ο Γιάννης Βόγλης έγινε όπως φαίνεται πραγματικός αρχηγός και εμψυχωτής του θιάσου. Όπως για το χαρακτηρισμό της υποκριτικής του δουλειάς στο «Ψηλά από τη γέφυρα», έτσι και για το χαρακτηρισμό της σκηνοθεσίας του μου έρχεται στο νου το επίθετο «τίμια». Τίμια και φιλότιμη δουλειά.

Αντιλήφθηκα μετά από το τέλος της πρώτης παράστασης του έργου στη Λευκωσία ότι υπήρχαν αρκετοί που έφευγαν από την παράσταση με αρνητική εντύπωση.

Αν γι' αυτούς οι ερασιτεχνικές άκρες και η εμφανής οικονομική λιτότητα της παραγωγής επισκιάζουν τις αξίες της παράστασης, δε θα τους μεταπίσει το σημείωμα μου.

Αν οι κρατικές ή ελεύθερες σκηνές ανεβάσουν και άλλα έργα του Μποστ όπως τη «Μήδεια» ή τους «Ρωμαίο και Ιουλιέττα», θα πράξουν καλά - Μποστ, περισσότερο Μποστ!

18.07.96. ΝΟΝΑ ΜΟΛΕΣΚΗ